

Peter Dalmeijer

Laat de verschijnselen spreken

HANDBOEK
VOOR
SYSTEMISCH
WERK
IN ORGANISATIES

Copyright © 2024 Uitgeverij Het Noorderlicht
Auteur: Peter Dalmeijer

1e druk juni 2024
ISBN 9789077290231
NUR 770

Eindredacteur: Marjo Crombach
Ontwerp en opmaak: Sandra Klercq | studioeight.nl
Basisontwerp van de cover: Kees Zoontjens

Contact met de uitgever | contact@hetnoorderlicht.com

Alle rechten voorbehouden
Uitgeverij Het Noorderlicht | [hetnoorderlicht.com](https://www.hetnoorderlicht.com)

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ik draag dit boek op aan mijn partner en collega-opleider Yvonne Stams-Dalmeijer.
Samen reizen we, soms letterlijk, door het boeiende systemische werkveld.
Ik mag van je leren, mijn ideeën tegen je aanhouden, aanvullend naast je staan
en telkens nieuwe wegen ontdekken.

Ook heb ik me voor dit boek laten inspireren door de vele cursisten
organisatieopstellingen. Door jullie vragen, reflecties en opstellingen
heb ik mijzelf als opleider in de 'learning state' gehouden
en kon ik me blijven ontwikkelen in dit, mij zo dierbare, ambacht.

Peter

Inhoudsopgave

VOORWOORD ANNETTE NOBUNTU MUL	11
VOORWOORD PHILIPPE BAILLEUR	14
1. ENKELE BELANGRIJKE UITGANGSPUNTEN	27
1.1 Over mezelf: ik, Peter	28
1.2 People, process, product	31
1.3 Bovenstroom en onderstroom	33
1.4 Van ik naar wij	35
1.5 Reflectievragen over leiderschap	37
2. DE ORGANISATIE ALS LEVEND SYSTEEM	41
2.1 Systemisch werk versus organisatiekunde	41
2.2 Reflectievragen bij de vier principes	47
2.3 Organisatiesystemen versus familiesystemen	48
2.4 Reflectievragen over organisatiesystemen	51
3. WAARNEMEN DOOR EEN SYSTEMISCHE BRIL	55
3.1 Systemische kennis paraat hebben	57
3.1.1 Fenomenologie	58
3.1.2 Drie gewetens	61
3.1.3 Drie systemische oerkrachten	65
3.2 Zet al je zintuigen open en vertrouw op je intuïtie	73
3.3 Reflectievragen over systemisch waarnemen	75
4. EEN VRAAG OPHALEN IN DE BOVEN- EN ONDERSTROOM	81
4.1 Van contact met de vraagsteller naar contract	82
4.2 Oplossingsrichting of probleemstelling	84
4.3 Dubbele waarneming: boven- en onderstroom	89

4.4	Het ijsbergmodel	90
4.5	Analytische vragen en systemische vragen	93
4.6	Reflectievragen over boven- en onderstroom	97
5.	HET VERHAAL ACHTER DE VRAAG	101
5.1	Verhalen vertellen veel	101
5.2	Systemische storytelling	105
5.2.1	Vertel eens	106
5.2.2	De kick-off vonk	106
5.2.3	Het orgenogram	110
5.2.4	Organisatie tijdlijn	113
5.3	Reflectievragen over het verhaal achter de vraag	115
6.	HET OPSTELLEN VAN DE VRAAG	119
6.1	Wat is een opstelling?	119
6.2	De houding van de opsteller	126
6.2.1	Dienaar van het wetende veld	127
6.2.2	Fenomenologisch waarnemen	127
6.2.3	Het lege midden	129
6.2.4	Holding Space	131
6.2.5	Overdracht en tegenoverdracht	132
6.3	De structuur van een organisatieopstelling	134
6.4	De tafelopstelling	145
6.5	Epidaurus opstelling	148
6.6	Universal Cycles of Change	152
6.7	Reflectievragen over het opstellen van een vraag	157
7.	SCHUIVEN IN HET VELD VAN TEAMS	161
7.1	Waarom zijn wij een team?	
	Waarom zijn wij dan eigenlijk een team?	161
7.2	Een team als systeem	168

7.3	Inhoud- en relatiecontract	172
7.4	Teams en hun leiders	177
7.5	Opstellen met teams	184
7.5.1	De live opstelling	184
7.5.2	De beweging van het team	185
7.5.3	Het team in de organisatie	187
7.5.4	Polariteiten in teams	190
7.6	Reflectievragen over werken met teams	195
8.	DYNAMIEKEN IN DE ONDERSTROOM	199
8.1	Verborgene dynamieken	202
8.2	Dynamieken in maten en soorten	208
8.2.1	Persoonlijke dynamieken	209
8.2.2	Groeps- en teamdynamieken	212
8.2.3	Organisatiedynamieken	218
8.3	Reflectievragen over systemische dynamieken	224
9.	DE HELENDE BEWEGING	229
9.1	Zeven systemische werkwoorden	229
9.1.1	Uitreiken, onze oerbeweging als baby	232
9.1.2	Aannemen, het zoet en het zuur vastpakken	235
9.1.3	Dragen	237
9.1.4	Leunen	239
9.1.5	Buigen	241
9.1.6	Eren	242
9.1.7	Danken	244
9.2.	Rusten bij mijzelf	244
9.3	Emoties komen voorbij	247
9.4	Organisaties en hun trauma's	250
9.5	Reflectievragen over de helende beweging	252

10. DE PLEK VAN DE LEIDER	257
10.1. Holding space en eigenaarschap	258
10.2. De patronen van de leider	264
10.3. Reflectievragen over mijn leiderschap	268
10.4. De volwassen plek van de leider	273
10.5. De 'alignment' van neurologische niveaus	276
10.6. Op weg naar systemisch bewustzijn	288
10.7. Reflectievragen over de plek van de leider	293
DANKWOORD	297
GEBRUIKTE EN GERAADPLEEGDE LITERATUUR	300
NOTEN	302
PLAYLIST VAN PETER DALMEIJERS BOEK	307
DE AUTEUR: PETER DALMEIJER	309
PODCAST: SYSTEMISCHE ONTMOETINGEN	311
WELKOM IN HET VELD VAN HET NOORDERLICHT	312

Voorwoord Annette Nobuntu Mul

‘Sawubona’. Dit is het Zulu begroetingswoord en ritueel in Zuidelijk Afrika. ‘Sawubona’ betekent: ‘Ik zie jou’ en het antwoord is dan ‘Sikhona: ‘Hier ben ik’. Hoe existentieel is deze begroeting: Ik zie jou, hier ben ik. Het is namelijk diep menselijk en universeel dat, als we ons gezien en gehoord voelen, we er mogen zijn.

Maar als ik zeg: ‘ik zie jou,’ wat zie ik dan? Zie ik gender, huidskleur, migratieachtergrond, familiegeschiedenis, E.Q., I.Q., leerstijl, levensbeschouwing, seksuele voorkeur, leeftijdsfase, fysieke (on)mogelijkheden? Het vereist relationeel vakmanschap om onze interne diversiteit en inclusie in het contact met de ander én in onszelf te kunnen verbinden en integreren. Maar wat laat jij, de ander, zien in onze eerste ontmoeting? Onze ontmoeting, waarbij ons contact vóór het contract al bestaat en om erkenning vraagt. Wat speelt bij jou op de voorgrond, wat is dat bij mij en hoe speelt dit tussen ons een doorlopende rol? In Zuid-Afrika zeggen we: *‘Dit gaan om die aarde wat tussen ons lê saam te ontdek’*. Deze ruimte die tussen ons ligt, vraagt om respect, stilte, aandacht en erkenning: aandacht voor dat wat zich aandient, dat wat verschijnt. Het waarnemen hiervan zouden we kunnen omschrijven als *fenomenologie*.

Het is ongelooflijk waardevol dat Peter Dalmeijer met dit boek, *‘Laat de verschijnselen spreken’* het heeft aangedurfd om het cement tussen de stenen’, dat de unieke verbinding in elke persoonlijke en professionele relatie tot stand brengt, expliciet te belichten en te doorgronden. Dit is topsport op de communicatieve millimeter: stilstaan in het hier-en-nu en tegelijkertijd het grotere geheel zien om van daaruit samen te ontdekken wat het verband is tussen incident en patronen in een thema. In het Afrikaans noemen we dat in één woord *raaksien*.

Het bespreken en benoemen van de verschijnselen is een weg, een proces. Het is pas mogelijk als eerst de herkenning en de erkenning op weg naar balans, vergeving of heling, zich heeft kunnen aandienen. Het gaat om die weg: het pad van de gedeelde menselijkheid. Dit vraagt van de professional een drieledige grondhouding in de waarneming: met aandacht en respect aansluiten bij de ander en tegelijkertijd met aandacht en respect aansluiten bij zichzelf, het eigen hart, de eigen stem. Als derde is er dan nog de waarneming van- en aandacht voor het *fenomenale veld*. *Dit gaan om die aarde wat tussen ons lê saam te ontdek*. Naast deze drieledige grondhouding vraagt het bovendien om een meerzijdig partijdige grondhouding. Kortom: ‘Sawubona’! Dus juist geen onpartijdige positie, maar het willen zien van ieders rol, intentie en betekenis in een bepaalde organisatie of gemeenschap. Naast de vakkundigheid vraagt het om waardige en oprechte betrokkenheid om dat wat zich voordoet, überhaupt te kunnen ervaren, alvorens de verschijnselen bespreekbaar te kunnen maken. Zodra we verschijnselen willen laten spreken en benoemen, hebben we taal nodig. Geen grammatica, spelling of rapportages, maar het spreken met de taal van ons hart! Zanger Stef Bos zingt dit fenomenaal, samen met de Zuid-Afrikaanse Amanda Strydom: ‘*Dis die taal van my hart*’*

Verschijnselen die zich aandienen, kunnen soms vanuit het verleden, vanuit een onderstroom van generaties, naar voren komen. Vaak met verwrongen gedrag, doordat we veelal te maken hebben met langdurig ‘niet toegestane delen’ Het vraagt geduld en erkenning van de pijn die onder het verwrongen gedrag zit. Mpho Tutu, dochter van wijlen Aartsbisschop Desmond Tutu, verwoordt het, in de spirit van Ubuntu, zo helder: ‘Niet erkende, begraven pijn, sterft nooit!’

Wereldwijd, maar ook in onze samenleving, in families, organisatie of andere tribes zien we momenteel de gevolgen van ‘niet erkende begraven pijn’ en opstanden van ‘de onderstroom’, wat zich op gedragsniveau kan uiten in depressie of agressie. Op micro-, meso- en macroniveau zal ‘Laat de verschijnselen spreken’ een grote meerwaarde toevoegen aan en in ons samenwerken en samenleven. Dit boek in uw handen is geen zoveelste

methodiekboek dat een gat in de markt heeft ontdekt, maar het vult een gat in de samenleving. Het is een boek dat vele professionele gaten met liefde vult. 'Laat de verschijnselen spreken' met de taal van ons hart!

Annette Nobuntu Mul

Founder Ubuntu Society

Opleider, spreker, auteur

Voorwoord Philippe Bailleur

Een boek schrijven over het ambacht van systemisch werk binnen organisaties is niet evident. Ik probeer mezelf te verduidelijken met een analogie gekoppeld aan wat Peter en mij verbindt: muziek.

Je kunt naar een nummer luisteren op een eerder oppervlakkige manier, alsof het muzak is in een supermarkt. Een nummer kan je verleiden om in de lyrics te duiken waardoor het net iets meer betekenis kan krijgen. Zo hebben we allemaal nummers die ons hele leven meereizen. Je kunt je vervolgens verdiepen in de bandleden: wie zijn ze, wat is hun geschiedenis, in welke bands spelen of speelden ze, ... waardoor je begint te begrijpen wat er allemaal vooraf is gegaan aan de creatie van die ene parel. Je kunt nog dieper duiken in de gebruikte instrumenten, geluidseffecten, versterkers, ... of zelfs de studio waar het nummer is opgenomen. Zo droom ik er al jaren van om Rancho de la Luna in Joshua Tree te bezoeken omwille van de muziek die daar opgenomen werd. Rond een nummer ontvouwt zich zo een steeds verder uitdeinend veld van informatie en factoren die ertoe bijgedragen hebben.

Zo is het ook, als het gaat over systemisch werk en opstellingen. Als je het heel simpel houdt, gaat het over het plaatsen van mensen in de ruimte, wat zinnen uitspreken en her en der iemand verschuiven of toevoegen. Dit alles vertrekkende van een relevant vraagstuk.

Het ambacht van systemisch werk - al dan niet met opstellingen - heeft echter een veel bredere voedingsbodem nodig om effectief te kunnen zijn. Om meer te kunnen zijn dan wat schuiven met mensen. Maar waar begin en vooral stop je dan als schrijver? Blijf je dichtbij de systemische principes en de meest voorkomende patronen? Duik je toch ook even in de wereld

van organisatiekunde, want ook die kennis is relevant in het werken met organisaties? Ook je eerdere ervaring als coach of ondernemer zal vast bijdragen aan hoe je vandaag werkt? En dan heb ik het nog niet over je herkomst, de persoonlijke reis die je hebt afgelegd en wat je hebt doorgemaakt als mens. Al die factoren, al die verschillende strengen vloeien op een bepaald moment samen en bepalen hoe je een opstelling begeleidt. Hoe relevant het allemaal ook moge zijn, je krijgt het onmogelijk gevat in één boek.

Zo kom ik bij het boek dat je nu ter hand hebt. Peter is rock and roll en net daardoor is dit boek een festival geworden waar je van heel veel verschillende aspecten kunt proeven die relevant zijn om dit werk in de vingers te krijgen. Al lezende zul je merken dat Peter van vele markten thuis is. Het zal vervolgens aan jou zijn om te bepalen waar je meer van wilt, waar je dieper wilt gaan of waar je al genoeg van hebt. Het is een boek dat de mogelijkheden toont waarmee je je eigen systemische werk kunt kruiden.

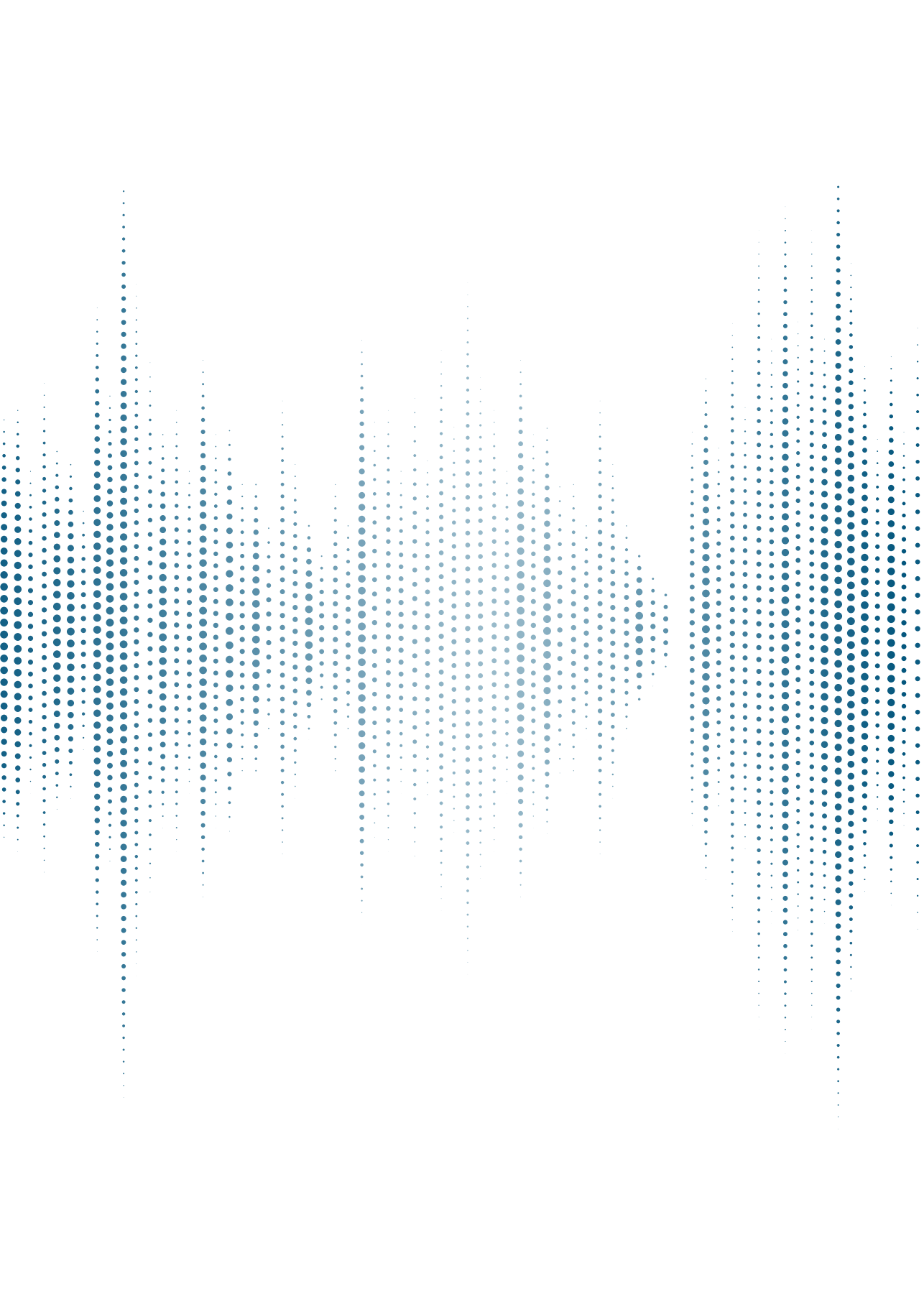
Het kan niet anders dan dat hier een nummer bij hoort, toch? Ik denk bij deze aan Rock the Casbah, het nummer waar The Clash begin jaren '80 mee doorbrak. Een mooie baslijn waarvan ik zeker weet dat Peter ze meermaals heeft gespeeld. Dit nummer staat ook symbool voor het omver gooien van muurtjes in dit geval tussen culturen. Ook dat doet Peter met zijn boek: hij maakt dit bijzondere ambacht toegankelijk, zodat meer mensen de kracht ervan kunnen leren kennen. Casbahs waren ooit forten. Ondertussen zijn het toeristische trekpleisters geworden omwille van de marktjes met manden gevuld met kleurrijke kruiden, handgeweven stoffen, exotische groenten en fruit, lederwaren, ... Het kan er druk en rumoerig zijn maar je kunt toch de verleiding niet weerstaan om er een tijdje rond te struinen.

Kortom: 'Enjoy 'that crazy Casbah jive', die Peter ons serveert met dit 'eclectische' boek ...

Philippe Bailleur

Ervaren Gids voor OrganisatieVernieuwing

Systemisch Teacher, Coach, Auteur & Keynote Speaker

I've been so many places in my life and time.

I've sung a lot of songs.

I've made some bad rhymes.

I've acted out my life on stages.

With ten thousand people watching.

But we're alone now and I'm singing this song for you.

Inleiding

*I've been so many places in my life and time.
I've sung a lot of songs.
I've made some bad rhymes.
I've acted out my life on stages.
With ten thousand people watching.
But we're alone now and I'm singing this song for you.*

Song for you, Leon Russel, 1970, album: Leon Russel

De verschijnselen laten spreken

In dit boek richt ik me tot jou en alle anderen die de systemische filosofie, het ambacht van het werken met opstellingen en andere op organisaties gerichte systemische coachvormen goed wil vastpakken. Dan heb ik het over trainers, coaches, adviseurs en consultants die met organisaties werken, over studenten in opleidingen organisatieopstellingen en managers, bestuurders en andere leiders die door een systemische bril naar hun organisaties willen leren kijken.

Dit boek is in de eerste plaats bedoeld als opleidingsboek, maar ook als je alleen geïnteresseerd bent in de theorie en de systemische principes, kun je er wijzer van worden en er je voordeel mee doen, ook als je niet van plan bent om opstellingen te gaan begeleiden. Leiders van organisaties vinden er informatie in over vraaggestuurde toepassing van systemisch werk, maar ook over hoe ze de organisatie aan de hand van systemische uitgangspunten kunnen inrichten.

Deze fenomenologische methodiek biedt zeer waardevolle hulpmiddelen aan organisaties, die leiden tot gezonde verhoudingen, zoals ik ook uit eigen ervaring weet. Kijkend door een systemische bril laat ik de verschijnselen die zich fenomenologisch aan mij presenteren, spreken. De verschijnselen spreken altijd. Ze vertellen het verhaal en het is aan ons om ze waar te nemen en hun betekenis te duiden. In deze methodiek staan twee begrippen centraal: systemisch en fenomenologisch. Ik licht ze later uitvoeriger toe, maar een eerste aanzet is:

Systemisch: met aandacht voor het grotere geheel. Incidenten, feiten en voorvallen spelen zich namelijk af binnen een context, een systeem. Systemisch werk zoomt daarbij uit naar het geheel in plaats van in te zoomen naar de gebeurtenis binnen het systeem.

Fenomenologisch: Neem de verschijnselen die zich voordoen en tonen zoals ze zijn. Laat ze voor zichzelf laten spreken en richt je daarbij op het gewaarworden ervan en niet op het vinden van een theoretische verklaring ervoor.

Het draait dus allemaal erom aandacht te hebben voor de verschijnselen binnen het grotere geheel. De verschijnselen vertellen het verhaal. Ze tonen zich tegelijkertijd, in verband, los of na elkaar aan ons. Het is aan ons om de betekenis ervan te vinden.

Dat is in essentie de kracht van systemisch waarnemen. Als je dat op een adequate manier doet, leidt dat tot het waarnemen van de bewegingen die de waarden en doelen van een organisatie verstoren. Die verstoorte elementen noemen we ook wel **verborgen dynamieken**. Systemisch werk maakt deze dynamieken zichtbaar en stelt de organisatie in staat om ze te transformeren, waardoor de verhoudingen weer gezond kunnen worden.

Aan de hand van de toepassing van het systemisch gedachtengoed binnen organisaties neem ik je op een methodische wijze mee op een theoretische en

praktische ontdekkingsreis. Een gezond werkklimaat is immers de basis van een succesvolle organisatie, hoe klein of groot die organisatie ook is.

Ik vind de transformerende werking van systemisch werk nog steeds fantastisch. Deze manier van werken heeft mij veel geleerd over mijn eigen patronen en daarnaast heeft ze mij verrijkt in mijn werk. Ik geef inmiddels dertien jaar opleidingen in systemisch werk en ik werk als trainer/coach op systemische wijze in organisaties met leiders en teams. Het ambacht en de filosofie van dit prachtige werk hebben me in hun greep en ik geef mijn kennis en ervaring graag aan anderen door. Wat ik kan vertellen over mijn passie en ervaringen, tref je hier aan.

Dit boek is dus het resultaat van vele jaren familie- en organisatieopstellingen, systemische coaching binnen organisaties en opleidingen in systemisch werk.

Mijn belofte

Ik neem je mee op reis langs organisaties, naar plaatsen waar mensen werken en we zetten daarbij een systemische bril op en laten de verschijnselen spreken. Je moet daarvoor gaan leren over systemische wetmatigheden, vertaald naar de praktijk van organisaties. De filosofie van deze systemische, fenomenologische methodiek zal je in combinatie met het ambacht veel inzichten en werktuigen opleveren. Dit boek zal je in staat stellen om op een diepe laag van onschatbare waarde en betekenis te zijn voor organisaties.

Ik breng ook mezelf in, mijn rake klappen, maar ook mijn missers. In de volgende hoofdstukken vertel ik je graag over de 'why, what & how' (geïnspireerd door The Golden Circle van Simon Sinek⁽¹⁾) van dit boek.

Elk hoofdstuk heeft een inleiding en omdat ik enorm van muziek houd, wordt deze vergezeld door een toepasselijke quote uit een song. Deze inleiding geeft de essentie weer van het betreffende hoofdstuk. Leon Russel, die de reeks muzikale quotes in dit hoofdstuk opent, heb ik mogen bewonderen in London in The Roundhouse. Daar zong hij ook zijn breekbare hit '*Song for you*'. Die

raakt enorm de reden dat ik dit boek schrijf: na het begeleiden van talrijke opstellingen, het systemisch coachen van leiders binnen bedrijven, het op systemische wijze trainen van teams binnen bedrijven, schrijf ik er nu een boek over. *'I've been so many places in my life and time... and I'm singing this song for you.'*

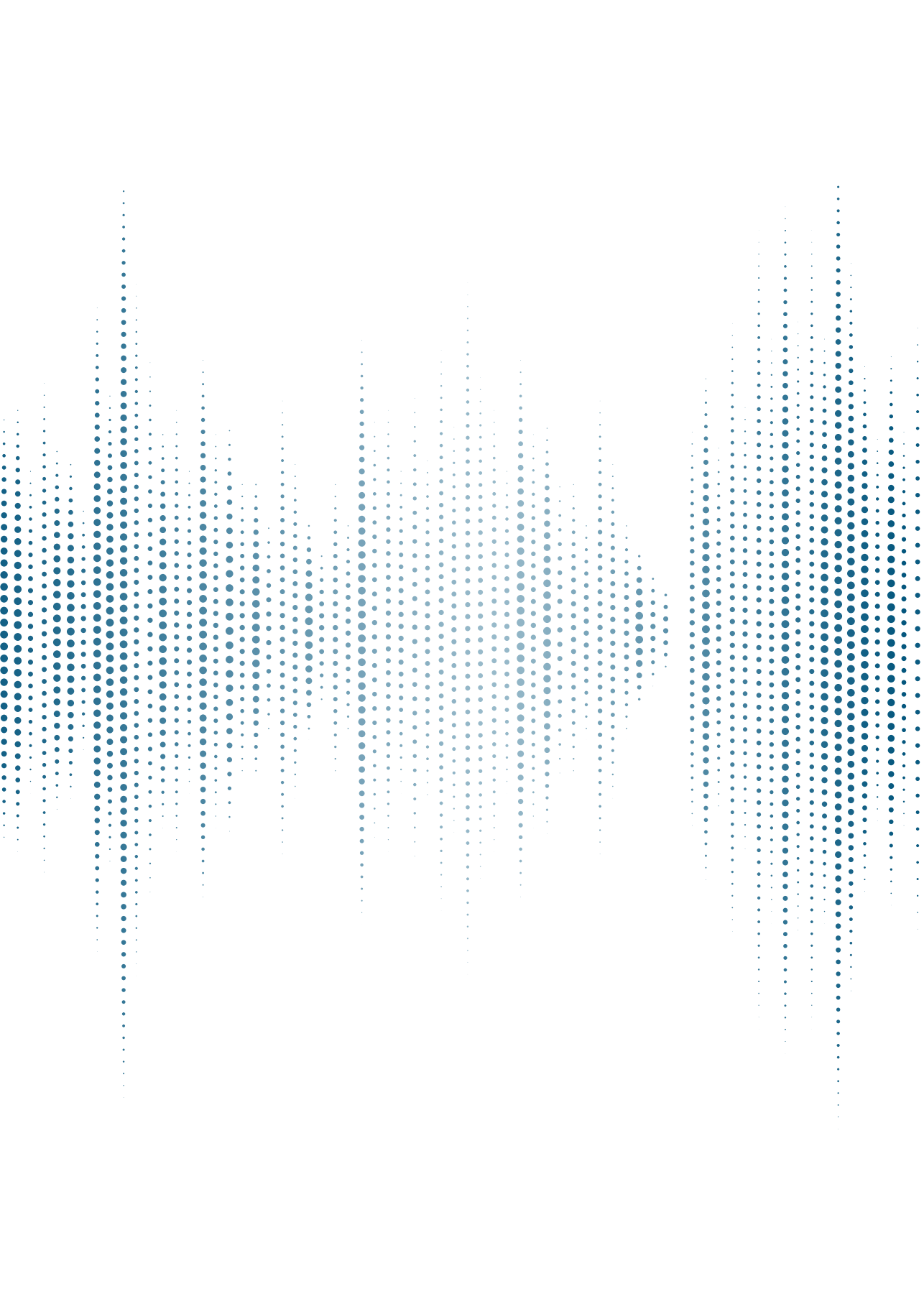
Het boek kent de volgende route, waarmee we reizen door organisaties:

- In hoofdstuk 1 zal ik mezelf op systemische wijze voorstellen.
Vanuit drie levensprincipes vertel ik daarbij waarom dit werk me zo aanspreekt;
- In hoofdstuk 2 en 3 stel ik de belangrijkste theoretische principes van de systemische fenomenologie en filosofie aan de orde;
- In hoofdstuk 4 en 5 is het onderwerp vooral systemisch waarnemen en communiceren;
- In hoofdstuk 6 t/m 9 wordt de gereedschapskist van het systemische ambacht gevuld;
- Hoofdstuk 10 gaat over systemisch leiderschap en het systemisch bewust worden van organisaties.

Ik zal tussendoor regelmatig vragen stellen, waarmee je kunt reflecteren op de theorie waarover je daarvoor hebt gelezen. Ook zijn er oefeningen waarmee je dat wat je hebt gelezen, in praktijk kunt brengen.

Natuurlijk sluit ik af met een nawoord, een dankwoord, een opsomming van gebruikte en geraadpleegde literatuur en een notenlijst.

Please allow me to introduce myself.

I'm a man of wealth and taste.

I've been around for a long, long years.

Pleased to meet you.

1.

Enkele belangrijke uitgangspunten

Nadat ik me heb voorgesteld, vertel ik je waarom het volgens mij nuttig is om op systemische wijze te werken en leg ik uit waarom dit mijns inziens moet lopen langs de weg van drie belangrijke principes: allereerst de volgorde ‘people, process, product’, dan de begrippen ‘boven- en onderstroom’ en tenslotte het belang van het verleggen van de focus ‘van ik naar wij’.

Please allow me to introduce myself.

I'm a man of wealth and taste.

I've been around for a long, long years.

Pleased to meet you.

Sympathy for the Devil, Jagger/Richards, 1986.

Album: Beggars Banquet – The Rollings Stones.

Je bent geïnteresseerd in systemisch werk of misschien werd je getriggerd door de titel van dit boek. Ik neem je daarom graag mee langs de systemische wetmatigheden in de wereld van organisaties. Je kent systemisch werk misschien al vanuit een of meer familie- of organisatieopstellingen. Je leert over de kernpunten ervan, hoe het ontstaan is uit het leven zelf, hoe het leeft in lucht, in de spirit. Het gaat dus niet om sympathie voor de duivel, maar om liefde voor de universele werkelijkheid. Dat gaat voorbij goed en fout, waarheid

Playlist van Peter Dalmeijers boek

Laat de verschijnselen spreken

over het ambacht van Systemisch werk in organisaties.

Van de tekstfragmenten van de in het boek genoemde liedjes vind je een playlist op Spotify:

1. Die Taal Van My Hart - Stef Bos
2. Rock the Casbah - the Clash
3. A Song For You - Leon Russel
4. Sympathy For The Devil - The Rolling Stones
5. Let's Dance - David Bowie
6. You Are What You Is - Frank Zappa
7. Zion Train - Bob Marley & The Wailers
8. Dancing in the Dark - Bruce Springsteen
9. Like a Compass - Bryndle
10. Tailwind - Kenny Wayne Shepherd
11. Hurt - Johnny Cash
12. Anthem - Leonard Cohen
13. For a Dancer - Jackson Browne
14. Jeuk - De Dijk
15. Follow the Sun - Xavier Rudd

De auteur: Peter Dalmeijer

Opleider in levenskunst, zo typeert Peter Dalmeijer (geb. 1958) zichzelf. Hij is opgeleid tot onderwijzer en onderwijskundige. Peter heeft 15 jaar gewerkt als jongerenwerker, opbouwwerker en docent in het Hoger Onderwijs, voordat hij ondernemer werd op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en communicatie.

Vanaf 1995 heeft hij duizenden cursisten in Nederland, Duitsland en Italië getraind in NLP (Neuro Linguïstisch Programmeren) en vanaf 1999 ook in Systemisch Werk (organisatie- en familie-opstellingen en systemisch coachen). Hij is (mede)oprichter van opleidingsinstituut Vidarte, waarvan hij eigenaar en leider is.

Binnen organisaties coacht en traint hij leiders en teams in het systemische gedachtegoed. Persoonlijke groei, systemische bewustwording, teamontwikkeling, organisatieopstellingen en professionele communicatie, daar draait het in zijn werk om. Het is zijn roeping om organisaties te laten bewegen en stromen, leiders te inspireren en teams te verbinden om hun creativiteit naar buiten te brengen.

Vanaf zijn 15e speelt hij gitaar, luistert hij dagelijks naar muziek en bezoekt hij graag concerten. Hij speelt basgitaar in zijn band.

Zijn trainingen zijn doorspekt met humor en muziek.

Eerdere uitgaven:

De NLP coach als inspirator, Peter Dalmeijer en Paul Lenferink.

5e druk (2020) Vidarte, EAN 9789081182119

Coachende Gespreksvoering, Wim Donders en anderen
4e druk (2022) Boom, EAN 9789024444106

NLP Spel.nl, Peter Dalmeijer
2e editie (2021) Vidarte, EAN 8717953258502

121 Gevoelige Snaren, Peter Dalmeijer
Goedinjével (2018), EAN 9789082128246

Experttips voor een betekenisvolle organisatie, Rolf van Haren en Peter Dalmeijer
Expertboek (2019), EAN 9789492926500

In 10 stappen Systemisch Coachen, Yvonne Stams en Peter Dalmeijer
Expertboek (2019), EAN 9789083035291

47 Gevoelige Snaren (inspiratie en creatie uit de lockdown), Peter Dalmeijer
Expertboek (2020), EAN 9789493187825

Podcast: Systemische Ontmoetingen

Systemische Ontmoetingen (opgericht in 2022) is een podcastkanaal van Vidarte, opleider in Levenskunst, opleidingen in NLP en systemisch werk. Yvonne Stams en Peter Dalmeijer, de samenstellers van dit kanaal, wonen en werken samen als echtpaar, trainers in systemisch werk en coaches. Ze zijn zeer geïnteresseerd in de verborgen dynamieken die het leven kent. In dit podcastkanaal gaan ze in gesprek met bijzondere collega's, trainers, opstellers en leiders binnen een thema van systemische ontmoetingen.

Experts aan het woord als inspiratie voor alle systemische studenten, opstellers, en podcast liefhebbers.

De volgende thema's, met meerdere afleveringen, tref je hier aan:

- Systemisch werk & Systemisch Coachen
- Duiken in dynamieken
- Op het pad van je ziel
- Een voelbaar leven
- Systemisch Goudwerk
- Begeleiderschap

Welkom in het veld van Het Noorderlicht

Het Noorderlicht heeft een bijzondere plek in de wereld van systemisch werk, persoonlijke ontwikkeling en coaching. Ontstaan uit het werkveld hebben we de afgelopen twintig jaar tientallen prachtige boeken uitgebracht in co-creatie met diverse specialisten. We organiseren geregeld succesvolle workshops waarin we de kennis uit onze boeken verdiepen en in de praktijk brengen. Dat doen we met auteurs en een keur aan professionals uit diverse vakgebieden. Het Noorderlicht blijft diepgeworteld in de passie om met jou als lezer kennis te delen, je te inspireren en je aan te zetten om 'meters te maken' op het gebied van systemisch werk, persoonlijke groei en bewustwording.

Een deel van de boeken en workshops in onze webshop zijn door ons zelf ontwikkeld. Daarnaast hebben we een brede selectie gemaakt van boeken die vaak gebruikt worden bij diverse opleidingen en favoriet zijn bij de auteurs, professionals en opleiders die verbonden zijn met Het Noorderlicht. Onze webshop is dé plek om je boeken te kopen en gave workshops te volgen. Door onze unieke plek kunnen we te gekke combinaties maken van auteurs, opleiders en professionals met een ruime selectie aan boeken en workshops. Verdiep je en laat je inspireren door interviews, podcasts en meer. Kijk verder op www.hetnoorderlicht.com.

Er is ook een groot aantal boeken in co-creatie met de auteurs vertaald naar het Engels & Spaans. Deze titels zijn wereldwijd verkrijgbaar via Amazon.

Meer informatie en contact:
contact@hetnoorderlicht.com
www.hetnoorderlicht.com

